

# แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

จริญญา ธรรมจี เชษฐภูมิ วรรณไพศาล และ ชรินทร์ มั่งคั่ง  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง และโรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสถาบันการพลศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนกีฬากลุ่มภาคเหนือ จำนวน 2 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 7 คน และครูผู้สอน จำนวน 83 คน จำนวนทั้งสิ้น 90 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## ผลการวิจัยพบว่า

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามระดับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมา การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามลำดับ

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา พบว่า อยู่ในระดับ มาก โดยเป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีจิตสาธารณะ มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย และมุ่งมั่นในการทำงานตามลำดับ

**คำสำคัญ :** แนวทางการจัดกิจกรรม / คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ / โรงเรียนกีฬา

## Activity Guidelines to Promote Desirable Citizenship Characteristics of Sports School Students, The Institute of Physical Education

jarinya tammajee, chetthapoom wannapaisan and charin mangkhang

Faculty of Education Chiangmai University

### Abstract

This research has the purpose of studying how to organize Activity Guidelines to promote a desirable citizenship and the desirable citizenship of students in sports schools at the Institute of Physical Education. The target groups in the research were the administrators and teachers of Lampang Sports School and Nakhon Sawan Sports School from the Institute of Physical Education in the North region Sports School. Two schools are divided into 7 administrators and 83 teachers with a total of 90 people. Sampling was obtained by a selective method. The instrument was a questionnaire, divided into 4 parts, Data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

**The study results found that:** 1) Activity guidelines to promote desirable citizenship characteristics of Sports School Students, The Institute of Physical Education was found to be at a high level. When considering each aspect, it was found that it was high at all four levels. Data was sorting by the level of activity guidelines to develop desirable citizenship attributes in descending order. This includes the development of secondary development activities, the instilling desirable features by incorporating in daily routines, integration in the subject matter and project management to develop desirable attributes, respectively. 2) Desirable citizenship students of Sports School under the jurisdiction of the Institute of Physical Education. It is found to be at a high level. The highest level of desirable citizenship starting was patriotism, religion and royal family. The desirable qualification of citizenship was at the high level in public mind, spirituality, discipline, honesty, sufficient life, consciousness, Thainess and working inspiration respectively.

**Keywords :** Activity guidelines / Desirable citizenship / Sports school

*Corresponding Author : Miss.Jarinya Tammajee, Faculty of Education, Chiangmai University,*

*E-mail : yaowaret\_amm@hotmail.com*

## บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีนั้น มีความสำคัญต่อทุกคน ที่อยู่ร่วมกันในสังคม การสร้างคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองดีให้เกิดความเหมาะสมสำหรับสังคมนั้นๆ มีความจำเป็นโดยให้เห็นคุณค่าในการมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเป็นพลเมืองดีทำให้คนในสังคมเกิดการมีส่วนร่วมของการเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ บทบาทของโรงเรียนเป็นลักษณะหนึ่งที่สำคัญ และสังคมให้ความคาดหวังว่าสามารถบูรณาการการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีตลอดจนปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้กับนักเรียนโดยมีกระบวนการเริ่มต้นด้วยการกำหนดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดีไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน และจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติจริงร่วมกับชุมชนด้านต่างๆ นักเรียนเกิดพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก ร่างกาย และจิตใจ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543 : 11-12) กล่าวว่า ควรมีลักษณะดังนี้ คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็น และสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง

หรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเองควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้แก่ตน สังคม และประเทศชาติได้ คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพ รอดพ้นจากการตกเป็นทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก้อัตราภาพ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ตลอดจนการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยสถาบันการพลศึกษา (2556 : 11) อธิบายว่า ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ สำหรับโรงเรียนกีฬา ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 9 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนกีฬา ฉบับปรับปรุง 2556 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

มีน้ำใจนักกีฬา เป็นต้น ทั้งนี้การพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้เรียน จึงพิจารณาถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่สถานศึกษาต่างๆ จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดไว้

โรงเรียนกีฬา นับว่ามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างวินัยและคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญแก่นักเรียน ได้รับการคาดหวังว่าจะมุ่งพัฒนาเยาวชนให้มีวินัยอันดีตามอุดมการณ์ของชาติ เพื่อจะได้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและเป็นกำลังสำคัญที่มีคุณภาพของชาติต่อไป สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 34) อธิบายว่า กระบวนการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในระบบโรงเรียน ยังขาดการบูรณาการระหว่างวิชาสามัญ ศิลปธรรม คุณธรรม จริยธรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ค่านิยมที่พึงงามเข้าด้วยกัน การเรียนการสอนจึงอยู่ในลักษณะขอยเป็นแท่ง แบ่งเป็นท่อน ตัดตอนจากวิถีชีวิตจริงที่มนุษย์พึงเรียนรู้ด้วยระบบ ของความรู้คุณธรรม ส่งผลให้ผู้เรียนขาดปัญญาที่จะสามารถพัฒนาและแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างรู้เท่าทัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักกีฬาพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทุก ๆ ด้าน ต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นนักกีฬาที่สมบูรณ์ในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม

อารมณ์ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม และการประพฤติตน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนโรงเรียนกีฬาต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา
2. เพื่อนำเสนอคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

### วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง คือ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนสามัญ ครูผู้สอนกีฬา โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปางและโรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสถาบันการพลศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนกีฬากลุ่มภาคเหนือ จำนวน 2 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 7 คน และครูผู้สอน จำนวน 83 คน ทั้งหมด 90 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

**ตอนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 1. การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4. การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Vroom And Yetton, 1973: 113) ซึ่งได้มีการพัฒนาระดับคุณภาพรายการการตัดสินใจ 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

**ตอนที่ 3** ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ 9. มีน้ำใจนักกีฬา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Vroom And Yetton, 1973: 113) ซึ่งได้มีการพัฒนาระดับคุณภาพรายการการตัดสินใจ 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ

**ตอนที่ 4** เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

### การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทำการศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการต่างๆ เกี่ยวกับเรื่อง

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถามให้มีคำถามครอบคลุมประเด็นเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดหรือตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขในเนื้อหา ความถูกต้อง ภาษา พิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามที่ได้รับการเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence) จากนั้นนำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.95 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 104) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

6. นำเครื่องมือที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความ

เชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ ) ที่ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.87 (เชษฐภูมิวรรณไพศาล, 2560 : 140)

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมแบบสอบถามเก็บข้อมูลในกลุ่มประชากรของการวิจัยต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อสอบถามโรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง และโรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสอบถามข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนเพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัย

2. ขอหนังสือจากภาควิชาหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่นทำการศึกษาวิจัย และแบบสอบถามส่งโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 ชุด ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพร้อมทั้งกำหนดวันในการขอรับแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัย และแบบสอบถามส่งโรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง

และโรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 95 ชุด ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายพร้อมทั้งกำหนดวันในการขอรับแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวนทั้งหมด 95 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 95 ชุด แต่แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวนทั้งหมด 90 ชุด คิดเป็น 95 เปอร์เซ็นต์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

**ตอนที่ 1** การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

**ตอนที่ 2** การวิเคราะห์การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

**ตอนที่ 3** การวิเคราะห์การศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

**ตอนที่ 4** ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีการรวบรวมแล้วประมวลสรุป นำเสนอในรูปความเรียง

## ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา (n=90)

| ข้อที่    | แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ<br>ความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ | ระดับแนวทางการ<br>การจัดกิจกรรม |      | แปลผล |
|-----------|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------|-------|
|           |                                                                        | $\bar{X}$                       | S.D. |       |
| 1         | การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้                                      | 4.35                            | 0.57 | มาก   |
| 2         | การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน                                             | 4.48                            | 0.58 | มาก   |
| 3         | การจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์                          | 4.26                            | 0.62 | มาก   |
| 4         | การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน            | 4.42                            | 0.58 | มาก   |
| เฉลี่ยรวม |                                                                        | 4.39                            | 0.59 | มาก   |

จากตารางที่ 1 พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 โดยพิจารณารายละเอียด ดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 รองลงมา การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา (n=90)

| ข้อที่    | คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ | ระดับคุณลักษณะ |      | แปลผล     |
|-----------|---------------------------------------|----------------|------|-----------|
|           |                                       | $\bar{X}$      | S.D. |           |
| 1         | รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์                | 4.54           | 0.57 | มากที่สุด |
| 2         | ซื่อสัตย์สุจริต                       | 4.37           | 0.55 | มาก       |
| 3         | มีวินัย                               | 4.40           | 0.55 | มาก       |
| 4         | ใฝ่เรียนรู้                           | 4.35           | 0.52 | มาก       |
| 5         | อยู่อย่างพอเพียง                      | 4.37           | 0.51 | มาก       |
| 6         | มุ่งมั่นในการทำงาน                    | 4.30           | 0.53 | มาก       |
| 7         | รักความเป็นไทย                        | 4.36           | 0.58 | มาก       |
| 8         | มีจิตสาธารณะ                          | 4.43           | 0.55 | มาก       |
| 9         | มีน้ำใจนักกีฬา                        | 4.39           | 0.59 | มาก       |
| เฉลี่ยรวม |                                       | 4.39           | 0.55 | มาก       |

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 โดยพิจารณารายละเอียด ดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมาเป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก ได้แก่ มีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 มีวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 มีน้ำในนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ซื่อสัตย์สุจริต และ อยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และ มุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

### อภิปรายผล

จากผลการวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามระดับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์จากมากไปหาน้อยได้แก่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมา การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัด

โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามลำดับ ซึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553 : 3) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ว่าสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนพัฒนาแล้วต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่างๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้นแล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงสอดคล้องวิจัยของ ศักดิ์สกล จันแสน (2558) อภิปรายว่า แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ด้านการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ สถานศึกษาต้องมีการระดมความคิดเห็นและประสานความร่วมมือสร้างเป็นเครือข่ายระหว่างโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนิเทศ กำกับ ติดตามโดยการลงมือปฏิบัติ

ตามแผนงาน และมีการประเมินผลและการสรุปผล ในการดำเนินงานตามสภาพจริง ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมกันประชุม วางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการจัด กิจกรรมและมีการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดโครงการเพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรกำหนดไว้ในหลักสูตร ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผล สรุปผล รายงานผลและการปรับปรุงแก้ไขการ ดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง และด้านการ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรก ในกิจวัตรประจำวัน ควรมีการกำหนดไว้เป็นนโยบาย ของสถานศึกษาและแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานเป็นรูปธรรมชัดเจน มีการประชุม ชี้แจง วางแผน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและการรับฟัง ความคิดเห็นจากทุกฝ่าย

2. ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็น พลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา พบว่า อยู่ในระดับ มาก โดยเป็นคุณลักษณะความ เป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา เป็นคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีจิต สาธารณะ มีวินัย มีน้ำใจนักกีฬา ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน ตามลำดับ ซึ่งตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนกีฬา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2556 (สถาบันการพลศึกษา, 2556 : 51) มุ่งพัฒนา ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมือง ไทยและพลโลก และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัย ของ ชูติกาญจน์ มัตถาปะโท (2556) อภิปรายว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน เขาน้อยวิทยาคม จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย ด้านรักความ เป็นไทย ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน เช่นเดียวกับวิจัยของ วรรณยศ โพธิ์เลี้ยง (2558) พบว่า สภาพการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบัวหลวง (หนองบัว 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้านที่มีสภาพสูงสุด คือ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมาคือ ด้าน ความมีจิตสาธารณะ ด้านรักความเป็นไทย ด้าน ซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านที่มีสภาพต่ำสุดคือ ด้านอยู่ อย่างพอเพียง

### ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. โรงเรียนกีฬาควรมีการส่งเสริมการจัด กิจกรรม เน้นการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

อย่างต่อเนื่อง

2. โรงเรียนควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับทุกฝ่าย เพื่อให้ตระหนักว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความสำคัญควบคู่กับการพัฒนาด้านความรู้และกีฬาของผู้เรียน

3. สถาบันการพลศึกษา ควรมีการประชุมร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกัน คิด วิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนกีฬา ทั่วประเทศ

2. ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น

3. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษาอย่างต่อเนื่อง

### บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ  
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชุดิภาณูจน์ มัตถาปะโท. (2556). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม  
จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ การศึกษา  
มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- เชษฐภูมิ วรรณไพศาล. (2560). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศึกษา: หลักการและการประยุกต์**. เชียงใหม่:  
ครองช่าง พรินต์ติ้ง จำกัด.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวิทย์สาสน์.
- สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2548). **พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา  
พ.ศ. 2548 ระเบียบและข้อบังคับสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ  
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2556). **การประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลาง  
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา. ชลบุรี:  
สถาบันการพลศึกษา**
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผลคุณลักษณะ  
อันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับใช้ในโรงเรียน  
โครงการนำร่อง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผลคุณลักษณะ  
อันพึงประสงค์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559).**  
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559).**  
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- Vroom Vicer, H.& Yetton Philip, W. (1973). **Leadership and Decision-Making**. Pittsburgh:  
University of Pittsburgh Press.

The background of the page is a repeating pattern of interlocking cubes, creating a three-dimensional geometric effect. The cubes are rendered in a light gray color against a white background.

**Academic  
Journal Institute  
of Physical Education**